

HET SCHRIJVERKE (GYRINUS NATANS)

O krinklende winklende waterding,
met 't zwarte kabotseken aan,
wat zien ik toch geren uw kopke flink
al schrijven op 't waterke gaan !
Gij leeft en gij roert en gij loopt zoo snel,
al zie 'k u noch arrem noch been;
gij wendt en gij weet uwen weg zoo wel,
al zie 'k u geen ooge, geen één.
Wat waart, of wat zijt, of wat zult gij zijn ?
Verklaar het en zeg het mij, toe !
Wat zijt gij toch, blinkende knopke fijn,
dat nimmer van schrijven zijt moe ?
Gij loopt over 't spiegelend water klaar,
en 't water niet méér en verroert
dan of het een gladdige windtje waar,
dat stille over 't waterke voert.
o Schrijverkes, schrijverkes, zegt mij dan, —
met twintigen zijt gij en meer,
en is er geen een die 't mij zeggen kan: —
Wat schrijft en wat schrijft gij zoo zeer ?
gij schrijft, en 't en staat in het water niet,
Gij schrijft, en 't is uit en 't is weg;
geen Christen en weet er wat dat bediedt:
och, schrijverke, zeg het mij, zeg !
Zijn 't visselkes daar ge van schrijven moet ?
Zijn 't kruidekes daar ge van schrijft ?
Zijn 't keikes of bladtjes of blomkes zoet,
of 't water, waarop dat ge drijft ?
Zijn 't vogelkes, kwietlende klachtgepiep,
of is 'et het blauwe gewelf,
dat onder en boven u blinkt, zoo diep,
of is het u, schrijverken, zelf ?
En 't krinklende winklende waterding,
met 't zwarte kapoteken aan,
het stelde en het rechtte zijne oorokes flink,
en 't bleef daar een stondeke staan:
«Wij schrijven,» zoo sprak het, «al krinklen af
het gene onze Meester, weleer,
ons makend en leerend, te schrijven gaf,
één lesse, niet min nochte meer;
wij schrijven, en kunt gij die lesse toch
niet lezen, en zijt gij zoo bot ?
Wij schrijven, herschrijven en schrijven nóg,
den heiligen Name van God!»

Wat hangt gij daar te praten
aan die blomme, o bruine bie;
 waarop, waaruit, waarover
ik u ronken hoore en zie?
 Gij zijt er met uw' neuze en
met uw' tonge al ingegaan;
 gij hebt eraan geroken
en van alles aan gedaan,
 daarom, daarin, daarover,
op uw' vlerken alle twee:
 ik wonder hoe die blomme u
laat geworden, zoo ter lee!
 Och, ware ik in heur' plaatse, ik
hiet u varen, en ik sloot
 zoo seffens al dat werk, al
dat geruchte uit mijnen schoot,
 en 'k. . . : «Rap, uit mijnen weg en
uit mijn zonne, dat ik zie:
 houdt op, en laat mij werken,
of ik strale u! » zei de bie.

Bekijk Gezelles handschrift in de catalogus.

<http://zoeken.brugge.bibliotheek.be/detail/Guido-Gezelle/Handschrift/?itemid=%7Clibrary%2Fv%2Fobbrugge%2Fgezelle%7C1150>

HEETE POOTJES

Een schalkaard had een bie gevaân
en hield ze bij heur vleren:
«Komt hier! — hij zag een jongske staan! —
komt hier mijn knappe kerel!
Hier heb ik zulk een schoon fatsoen
van beestje, ik wil 't u geven:
past op maar van 't niet dood te doen,
en laat het beestje leven.
Kom aan; jen hand; doet toe, 't vliegt weg;
doet toe, want 't gaat ontsnappen!»
't Kind hield zijn handtje toe: «Nie' waar,
hoe schoon dat is, hoe lieflijk!»
Ha! 't kindtje wierd te laat gewaar
hoe schoon en hoe bedrieglijk.
Het liet het beestje los, en 't loeg
de traantjes uit zijn oogskes,
en zei 't: «Het beestje is schoon genoeg,
maar 't heeft zulke heete pootjes.»

WINTERMUGGEN

De wintermuggen zijn
aan 't dansen, ommetomme,
zoo wit als muldersmeel,
zoo wit als molkenblomme.

Ze varen hooge, in 't vloei;
ze dalen diepe, in de ebbe;
ze weven, heen en weêr,
hun' witte winterwebbe.

Hun' winterwebbe zal,
dat lijnwaad zonder vlekken,
den zuiverlijken schoot
van moeder Aarde dekken.

Ze ligt in heuren slaap,
ze droomt den schuldeloozen,
den maagdelijken droom
van nieuwe lenteroozen.

Ze ligt in heuren slaap,
ze droomt den wonderbaren,
den liefelijken droom
van 's zomers harpenaren.

Ze ligt in heuren droom,
ze droomt van overvloed en
van voorspoed overal,
om vee en volk en voeden.

'n Wekt ze niet, 'n laat
heur geen geruchte dwingen,
om, al te schier ontwekt,
uit heuren slaap te springen!

Daar ligt ze nu en rust:
heur zwijgend beddelaken,
de wintermuggen spreek'n 't,
die geen geruchte en maken.

Ze draaien op en af
en af en op en omme,
zoo wit als melk, als meel,
als molke en runselblomme.

Bekijk Gezelles handschrift in de catalogus.

<http://zoeken.brugge.bibliotheek.be/detail/Guido-Gezelle/Handschrift/?itemid=%7Clibrary%2Fv%2Fobbrugge%2Fgezelle%7C1386>

MUGGEN

Wat hoore ik in de lucht,
terwijl de zonnestralen
mij baden, af en aan,
een aardig liedtje malen,
dat volgt alwaar ik ga,
nu helder en, zoo zaan,
gedempt, alsof het ware,
en in nen doek gedaan?

't Is verre nu, 't is bij:
'k en wete 't waar besteden,
maar, immer hoore ik iet
dat zingt mij achtertrede.

'k En zie geen masten, geen
geschoren kopersnaren,
die, over land en liên,
de wereld ommevaren
en zingen, als de wind,
terwijl hij loopen gaat
en spelen, in 't geheim
van hunne harpen slaat:
't is eenzaam overal,
noch mensch en is noch stake
nabij, maar hooren doe 'k
een losse liederprake.

't En staan geen linden toch?
En, stonden er ook linden,
geen blad en ware nu,
geen blomme eraan te vinden,
o lustig biegezwerm,
die later zingen zult,
in 't geurig lindenloof,
terwijl ge uw zakken vult.
Het zingt nochtans entwie
entwat, entwaar? Wat dingen,
of welke zangers zijn 't,
die hier Hosannah zingen?

Is ievers volk te been?
Is wapendienst. . ., is heden
de jonge legerkracht
te gâre in 't veld getreden,
en hoore ik hoe, van ver,
zij komen, aangevoerd
door lustig hoorenspeel,
daarin de trommel roert?
'k En wete 't; maar, de zonne,

aan 't overheerlijk blaken,
kan ook het dapper volk
des oorlogs helder maken.

Maar neen, 't en nadert nu
geen krijgsvolk; op de schenen
en rijdt geen stalen wiel,
geen stoomgevaarte; henen
 en van den werke weg
 schijnt alles: wie dan is 't,
 dien 'k zingen hoore? Om niet,
 is 't al om niet gegist?
Geen nieuws en hoorde ik ooit,
dat, onbekend voordezen,
zoo wonderlijk mij scheen,
en 't weten weerd, te wezen.

't Komt nader nog: 'k zie omme,
en. . . die de trompe steken,
dat 't louter muggen zijn,
is me, eindelijk, gebleken;
 die, volgende in mijn spur,
 tien duizenden te gaar,
 nu botsen op mijn hoofd,
 nu bijzen deur mijn haar.
o Blijde muggen, laat
mij mede, in uwe klanken,
om 't helder zonneweêr,
en 't schoone, God bedanken!

Bekijk Gezelles handschrift in de catalogus.

<http://zoeken.brugge.bibliotheek.be/detail/Guido-Gezelle/Handschrift/?itemid=%7Clibrary%2Fv%2Fobbrugge%2Fgezelle%7C1482>

o Gij dikke, welgekleede, welgevoede

vliege, die
'k daar zoo dikkens, om end weder om mij,
hoore en zie
vliegen, varen, vederen, ruischen, in den
zonnestraal,
met uw' ronkend-, hoog- en leeggevooisde
vedertaal!

Ha, 'k en kenne niemand die u ooit ééne arme
reke of twee
heeft geschonken, schoon gij zingt en immer
zongt, alreê
ruim zoo lange als merelaan, of meeze, of
nachttegaal,
ruim zoo schoone allichte als honingbie- en
krekeltaal.

o Gij dikke, weltevreden, welgezinde
snaartrompet,
nooit en zag ik of en hoorde ik uwe
vlerken, net
lijk twee glazen ruitjes, daverende, 't zij
late of vroeg,
of 't was helder zomerweder, en de
zonne loech!

o Gij aardig dierken, 'k wou dat ik, zoo wel als
alle mensch,
zoo gij schijnt te hebben, had mijn herte en
wille en wensch,
en dat ge ons, al ronken in den mooien
zonneshijn,
wist den weg te wijzen naar 't gestadig
blijde zijn!

Bekijk Gezelles handschrift in de catalogus.

<http://zoeken.brugge.bibliotheek.be/detail/Guido-Gezelle/Handschrift/?itemid=%7Clibrary%2Fv%2Fobbrugge%2Fgezelle%7C1141>

DE KOBBE

Vrouw kobbe zat weleer, eens voorjaarmorgens vroeg,
dat 't koolzaad blommen droeg,
gedoken in heur holleken,
zoo stille, of waar' ze dood;
een bolleken,
geen' errewete groot;
maar waken deed ze wel: vrouw kobbe is slim genoeg!

Heur nette spande alom, van onbermhertig
fijn, onzichtbaar schier, satijn,
gesponnen zonder spinnewiel,
nen koolzaadtop omtrent;
daarinne viel,
och arme, een bietje blend!
Och, bietje, bietje, vlucht of u 't zal leed gaan zijn!

Vrouw kobbe, op heur bureel, verwittigd al te wel,
per spreekdraad even snel,
komt kijken uit heur holleken.
Verrezen van de dood,
is 't bolleken
gebekt nu en gepoot!
Het bietje beeft, het valt aan 't vechten voor zijn vel.

Ach arem bietje, 't wendt zijn' hals en zijnen kop, zijn'
vlerken in het strop, zijn' beentjes en zijn billekes. . .
't zou geren vluchten, maar
al stillekes,
't vernestelt altegaar;
terwijl vrouw kobbe komt geschreên erboven op.

«Welaan,» zegt zij, doornuft, «gezien en omgezien:
gij hebt een straal misschien?»
En seffens draait ze, al drendelen,
het bietjen, uit heur tasch,
vol vendelen
van ongezwingeld vlas.
Ervaren is vrouw kobbe in 't maken van mommien!

Vaart wel nu, bonte bie, die bevende, al te straf
gebonden zit in 't graf;
«vaartwel» nu zegt aan 't zonneken:
vrouw kobbe heeft 't u geroofd,
en 't bronneken
uws levens uitgedoofd:
daar kijkt en komt ze alreê moorddadig op u af!

Doch neen! Nu heeft mijn voet, kort recht doende, u gered:
vrouw kobbe is doodgeplet;
noch zullen zulke u hinderen,
die, gierig tot der dood,
hun' minderen
verschalken in den nood.
Weg, bietje, en ronkt nu weêr in 't koolzaad, onbelet!

Bekijk Gezelles drukproef in de catalogus.

<http://zoeken.brugge.bibliotheek.be/detail/Guido-Gezelle/Drukproef/?itemid=%7Clibrary%2Fv%2Fobbrugge%2Fgezelle%7C2340>

o **Bie'**enherders, vlug-
gevlerte schapen,
voor u, gaan overal
nen rijkdom rapen;
neen, uit den diepen schoot
der aarde, een gouden schat,
maar zoeten hemeldauw,
van blomme en blad.

Bekijk Gezelles handschrift in de catalogus.

<http://zoeken.brugge.bibliotheek.be/detail/Guido-Gezelle/Handschrift/?itemid=%7Clibrary%2Fv%2Fobbrugge%2Fgezelle%7C1714>

ZOO WELKOM ALS DE BIE

o Brooze levendheid, die 'k, op uw' vlugge vlerken,
zie wikkelen over 't gers en om de roozenperken,
des middags, in den laai der zoelste zomerlocht;
hoe neerstig schijnt ge mij, onschuldig en onschamel,
te zoeken even zeer de lelie en den bramel,
op uwen wandeltocht!

Gij wentelt alleszins, onvolgbaar bij der ooge,
omhooge, omleege nu, nu wederom omhooge;
en, valt ge op eene blom, met beide uw' vlerken toe,
nog nauwlijks hebt ge een zeupke uit haren kelk gezopen,
of weêrom op de vlucht, met beide uw' vlerken open,
zoo schijnt ge uw' ruste al moe.

Eenvoudiglijk gekleed, in deugdzaam witten drachte,
veel anderen ongelijk, die edel van geslachte,
vol goud en peerlen gaan, en diamantgestrooi;
zoo zie 'k u zelden eens of ooit, om uwe verven,
gevangen en doorsteekt, ellendiglijk bederven,
in eene vlinderkooi.

Bekijk Gezelles handschrift in de catalogus.

<http://zoeken.brugge.bibliotheek.be/detail/Guido-Gezelle/Handschrift/?itemid=%7Clibrary%2Fv%2Fobbrugge%2Fgezelle%7C1152>

[Titel in Biekorf (**De witte Vijvouder** = koolwitje)]

Gewapend noch gestraald en zijn uw' teêre leden,
ge'n draagt geen' degen, geen' geschubde uitwendigheden;
en, volgt de vijand u, och arme, in stervensnood,
en durft ge nauwlijks, ach, onweerbaar en met listen,
uw leven sprakeloos en vluchtend hem betwisten:
één nepe, en gij zijt dood!

Uw leven! schaars is 't, op nen zomerdag, geboren,
of 't is u reeds geroofd, ontweldigd en verloren;
gij laat het, onbeweend; gij sterft, gij valt, gij
ligt, gelijk een blommenblad gevallen; en te vinden
en zijt gij,'s anderdaags, in 't spelen van de winden,
op's aardrijks aangezicht.

Noch stervend zelve en laat ge in 's vijands booze
handen geen strale, geen vergif, als wederwrake branden,
zoo bie en hursel doen: gij sterft, en, doodgegaan,
en hebt gij, doende 't geen de Heere u hiet verrichten,
niet anders uitgewrocht als uw' geringe plichten,
en niemand kwaad gedaan.

o Tijloos vogelken, hoe geerne zie 'k u loopen,
en met uw zoet gekoos der blommen zoetheid koopen,
aan 't werk den halven dag, dien God u leven laat; aan
't wikkelen om end om de blankgebloeide perken,
gij zelve een' blom' gelijk, die, op twee witte vlerken,
heur' zusteren zoeken gaat.

Gij, onstandvastigheid, zijt vaster in uw' wegen
als menig menschen zijn, die u te schelden plegen;
en die, gedachtenloos u ziende, niet en zien den
raad van die u miek! Welaan laat mij u wreken, en,
schepselke, in uw' naam, laat deze onvaste reken
Gods vastheid hulde biên!

AAN DEN VOORGAANDE

Zoo welkom als de bie,
die,
aan 't ronken, wijl de last
wast,
terug met heuren buit
uit
de velden rijk beblomd
komt,
zoo welkom zijt ge mij,
gij,
wanneer ge mij verzet
met
hetgeen uw zwervend vlerk-
werk,
al vliegen achter 't land,
vand:
mijn hoppelend herte klopt
op 't
aanhooren en 't verstaan,
aan
het ruischen van zijn stem,
hem
wiens vlerken ik vaneen
scheên
en zenden op de locht
mocht.

Bekijk Gezelles handschriften in de catalogus.

<http://zoeken.brugge.bibliotheek.be/detail/Guido-Gezelle/Handschrift/?itemid=%7Clibrary%2Fv%2Fobbrugge%2Fgezelle%7C485>

<http://zoeken.brugge.bibliotheek.be/detail/Guido-Gezelle/Handschrift/?itemid=%7Clibrary%2Fv%2Fobbrugge%2Fgezelle%7C725>

DE AVERULLE EN DE BLOMME

Daar zat ne keer een Averulle
en lekte met nen zom,
zom, zom,
den dauw van op de blaren,
die klaar bedreupeld waren
lijk met nen dreupel rom,
rom, rom.

Wanneer zij fraai gedronken had,
zoo vloog ze scheef en krom,
rom, rom,
al neuzlen en half dronken,
tot waar de kleêrkes blonken
van eene schoone blom,
lom, lom.

De blomme die ze kommen zag
en viel niet al te dom,
dom, dom,
maar riep zoo, loos van zinnen:
«Hei, Kobbe, kom mij spinnen
een kobbenet rondom,
om, om.»

En Kobbe, die was seffens g'reed,
en steld'heur pootjes krom,
rom, rom;
zij spon heur looze netten
om heur daarin te zetten,
en zat daar stille en stom,
tom, tom.

En als de Rulle kwam nabij
geflodderd, krom en slom,
lom, lom,
zoo is ze in 't net gevlogen,
en deerlijk uitgezogen,
ofschoon zij jankte: «Zom
zom zom !»

De looze blomme loech ermeê,
die looze booze blom,
lom, lom,
eilaas ! zoo menig jonkher
wordt uitgezogen pronker,
om eene schoone blom,
dom ! dom !

KOM E KEER HIER

AAN PIETER BUSSCHAERT VAN DAMME

«Kom e' keer hier, fliefflodderke,
'k hebbe u, 'k hebbe u zoo lief!»
Maar 't wipte, 't wupte, 't en wachtte niet,
en 't liet mij alleene zijn.
't Was wel van dat lief fliefflodderke,
want, hadde ik het eens genaakt,
ik hadde 't, het lief fliefflodderke,
'k en wete niet wat gemaakt:
geen hand van 'nen mensche'n mocht'et ooit
genaken zijn lieve kleet,
of 't was en het wierd 't fliefflodderke,
het was en het wierd hem leed;
de hand van die 't miek alleene mag
't genaken en niet beschaân,
de wind van die 't miek alleene mag
er, wandelend, over gaan.
Dus, wakker en weg, fliefflodderken,
op planten en bloeiend gers,
alwaar dat u God geschapen heeft,
alwaar dat 't uw woning es! —
En zoekt gij nu, kind, een zin hierin,
't fliefflodderke, wie dat zij,
uw herte is het, alderliefste mijn,
ai, wat zou het anders zijn!
God miek het u, maakt dat God alleen
kan zeggen: Dit herte is mijn,
zoo zal het, en anders en zal 't, o neen,
het uw' noch gelukkig zijn!
zoo zong hij, die lang en lusteloos
gezeten had, eenen dag,
wanneer hij, op de eerste lenteroos,
het eerste fliefflodderken zag.

Bekijk Gezelles handschriften in de catalogus.

<http://zoeken.brugge.bibliotheek.be/detail/Guido-Gezelle/Handschrift/?itemid=%7Clibrary%2Fv%2Fobbrugge%2Fgezelle%7C508>

<http://zoeken.brugge.bibliotheek.be/detail/Guido-Gezelle/Handschrift/?itemid=%7Clibrary%2Fv%2Fobbrugge%2Fgezelle%7C25386>

o Zoete honing, zeem

en zog der blommen,
wie zalder ooit genoeg,
te vele u rommen?

Wie, neerstig bietje, wie
zal ooit genoeg
uw werk vereeren? Geen,
't zij late of vroeg.

Bekijk Gezelles handschrift in de catalogus

<http://zoeken.brugge.bibliotheek.be/detail/Guido-Gezelle/Handschrift/?itemid=%7Clibrary%2Fv%2Fobbrugge%2Fgezelle%7C1712>

http://cabrio.bibliotheek.brugge.be/images/gezelle/GGA0915_01.jpg

Kleengedichtjes

Het bietje maakt den heuning en
de kobbe weeft heur webbe;
zijn geuren bloeit het blommeken uit
en stralen doet de sterre;
de zonne boomt heur sterkend licht,
de mane heur' lieven glans, ach,
en ik, mijn Heere en God, en ik. . .
mijn herte en mijn gezang, ach!

Bekijk Gezelles handschrift in de catalogus.

<http://zoeken.brugge.bibliotheek.be/detail/Guido-Gezelle/Handschrift/?itemid=%7Clibrary%2Fv%2Fobbrugge%2Fgezelle%7C718>

Ware 'k een bietje en de buiken mijn
woning,
zingen en werken mijn leven en
Gij,
ware 'k een bietje, en Gij, Jesu, de
koning
van heel de bloeiende scheppinge, en
mij!

Bekijk Gezelles handschrift in de catalogus.

<http://zoeken.brugge.bibliotheek.be/detail/Guido-Gezelle/Handschrift/?itemid=%7Clibrary%2Fv%2Fobbrugge%2Fgezelle%7C690>

Ach, mijn bietje, gij zingt zoo schoone,
en uw oogsken, het blinkt zoo blij;
ach, mijn bietje, gij lonkt zoo schoone,
en uw oogske, 't staat recht op mij;
ach, mijn liefke, gij danst zoo schoone,
krinkelende, winkelende, wentelende, op!
zeide er een knaapken, en 't keek naar de schoone
krinkelende wentelingen van. . . zijnen top!